

SZARVAS és VIDÉKE

TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelen hetenkint egyszer, vasárnap reggel.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt — kr. — Félévre 2 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Búza-utca, 1283. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények és előfizetési pénzek küldendők.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad a Nyáosik Soma utóda cég.

Ugyanitt egyes számok is kaphatók. Hirdetések és nyilvtéri közlemények jutányos áron vétetnek fel.

Egyesületi törekvések a vidéki társadalomban.

Sokszor halljuk az említést a régi jó időkről, melyek, fájdalom, többé vissza nem idézhetők. A mult időkről sokszor úgy beszélnek, mintha azok hasonlíthatatlanul jobbak, szebbek és kedvesebbek lettek volna most folyó napjainknál.

A letűnő idők emlékein elmerengve vajmi könnyen jutunk ama téves gondolatra, hogy a mult idők társadalmával sokkal élénkebb, sokkal összetartóbb és tevékenyebb volt, mint a mai.

Pedig ha a társadalmi életre hatással bír, s napról-napra felmerülő jelenségeket figyelembe vesszük, azt kell tapasztalnunk, hogy mindenfelé elementáris erővel lüktető s helyi-elyi közeli lázas tevékenységű társadalmi forrongást észlelhetünk.

Nem a vidéki nagyobb központokról, hanem a másod- és harmad-rangu városok mai társadalmáról akarunk

runk néhány jellemző vonást feljegyezni.

A vidéki nagyobb s jobbára forgalmi gőczpontokba eső emporiális jellegű városok fejlődése s társadalmi teljesen elűtő irányzatot mutat a kisebb vidéki városokéhoz képest. Mert míg amazok fejlődése nagyobb szabású és rohamos léptű, s úgy szólván a fővárosi jelleg után törekvő irányzatot mutat, addig a kisebb városok fejlődési procezzusa csöndesebb mederben, s kevesebb zajjal folyik, de állandó tevékenységet tanúsít.

A vidéki társadalom fő tevékenysége napjainkban leginkább abban kulminál, hogy működésének legcélszerűbb eszközét az egyesületi törekvésekben keresi.

A pénzintézetek, takarékpénztárak, népbankok és önszolgálati egyletek anyagi eszközökkel nyújtanak mindahoz, amiket az ipar, kereskedelem s a mezőgazdasági téren elérni és valószínűsíteni óhajtanak. A virágzó pénzinté-

tézetek százai legpregnansabb tanujelei annak, hogy az utolsó évtizedekben önerőnkiből, minden állami közvetítés és segélyezés mellőzésével, magunk emberségéből emeltük az illető vidéket azon helyre, amelyet közgazdasági jelentőségében elfoglal.

Az egyesületi törekvések a nagyobb ipar terén is észlelhetők. Részvényekre alapított gyáraink, ipartelepeink folytonos szaporodása csak azt tanúsítja, hogy törekvéseinkben kitartás vezérel, s hogy a jövőbe helyezett bizalmunk napról-napra fokozódik.

De anyagi érdekeink mellett szellemi haladásunkra is gondolunk. S itt, e téren is, az az egyesületi törekvések egyengetik az utat. Ha felsőbbfokú kereskedelmi intézetet, vagy polgári-, avagy ipar-iskolát nem is tudunk teremteni, legalább alsóbbfokúakat rendezünk be, hogy a jövő nemzedékre kihatólag oly értelmes kereskedői és iparos osztályt létesíthessünk, mely a további önképzésre alkalmassá

TÁRCZA.

Balla Marie.

Útezőn, téren virágot árult,
Illett rá karton, kék ruhája.
»Királynő lesz — mondták — belőle,
Tizenhét esztendőskorára!»

Lett is belőle szép, sugár lány,
Kis városunk legszebb virága.
S a merre járt, virágot árult,
Divatos, szép selyem ruhába!

... Az anyjának más vett koporsót,
S ő egyre úgy járt, mint a páva,
Ugy is fogták ki a Tiszából,
Divatos, szép selyem ruhába!

Szabolcska Mihály.

A szép leányok.

— A »Szarvas és Vidéke» eredeti tárczája. —

Ha szép, széressze az ember; ha csunya, ne rontsa másnak a gusztusát. Azt mondják a költők. Szerintök az olyan nők, akik nem dicsekedhetnek görög orral, eperajkakkal, tüzes szemekkel, hófuvátag-mellel, piciny kezekkel és lábaoskákkel, ne

számítsanak arra, hogy boldogok legyenek — novellákban és regényekben. Ha van sok pénzük: ennek ráadásul férjhez adhatnak: ha nincs, akár örökké petrezselymet áruljanak: a háztartásban a főzésre, mosásra fölügyeljenek s a férfi ingek vasálására kárhoztalnak.

Én már elég regényt és novellát olvastam s még a »Hamupipőke» hősnője is szép volt — leírva.

Furesa emberek azok a költők!

Némely dolgokban az általános fölfo-gásnak opponálni szeretek, hát lehet, hogy csak azért kötekedem most is velök. Nem bánom, ha a fejemet beverik is, de már én kimondom, hogy az élet sokszor meghazudtolja őket.

Mintha bizony a nem regényalakoknak való nőknek még boldogoknak sem szabad volna lenniök!

Jöjjetek csak velem látogatásra költő atyámfiai a Petresi kiasszonyokhoz, meggyőződtek, hogy nekem van igazságom. Mindenki azt állítja ugyan róluk, hogy nem szépek; de én juszit, azért is azt mondom: igenis szépek, mert jó lelkük átszellemesíti kerek kis arcukat; ha belemelegednek a beszédbe, úgy odafigyelünk, hogy elfeledjük megnézni a balorájukon azt a néhány

szeplőt, s azt sem vesszük rosznéven a sorstól, hogy azok a beszédes ajkak bátran beillenek szájnak is, hogy Malvin-nak az orra kissé hegyes, Ilkái meg inkább lapos, mint szabályos; mikor meg saját készítményű ételeikből megkínálnak, figyelembe sem vesszük, hogy egy kicsit vöröses a kezük a ház körüli apróbb teendők végzésétől. Nem bosszantják ugyan hallóérzékünket a francia szók helytelen kiejtésével, de jártasak a magyar irodalomban; nem lépnek bár föl soha »köz-kívánatra» hangversenyekben, de családi és bizalmas körben szívesen ülnek a zongora mellé s érzékkel és érzéssel játszanak.

Ilyenek ők. Ne fitymáld hát őket tisztelt költő barátom, mert könnyen sarokba szorítanak, a kalapod után kapkodsz, azt hívén, hogy az a fejed.

A várostól csak egy félóránnyira van a falu, hol az én szép kis asszonyaim laknak. Lepjük meg őket, hogy előre ne is készülhessenek. Akármilyen sokan megyünk, szívesen látott vendégek leszünk.

Ihol ni! Nem megmondtam, hogy do-logban találjuk a házi kisasszonyokat. Malvin, minthogy az idő kitavaszkodott, a rózsákat bontogattatja a kertben. A nagyját a földnek János, a mindenest szedi le, az-

válva, magvát képezze egy művelt iparos és kereskedői osztálynak.

Az egyesülési törekvéseket találjuk fel továbbá a közjótékonyosság s a humanizmus gyakorlásának megannyi nyilatkozásánál. Jótékony nőegyesületeink, betegsegélyző, temetkezési s többféle egyleteink szélén keletkezése, szaporodása és virágzása, szintén azt bizonyítja, hogy e téren sem akarunk visszamaradni a század uralkodó áramlatától, mely az anyagosság körében mozgó érdekei és modern realizmusának érvényesítése mellett is oly szépen össze tudja egyeztetni a philanthropizmus magasztos tényeit.

A vidéki társadalmi élet egyik legjelentékenyebb mozgató erejét képezik, csak például hozzuk fel, mert éppen a philanthropizmus magasztos tényeiről szoltunk, — a tűzoltó-egyesületek. Ez egyesületeknek kettős hivatásuk és feladatuk van. Az egyik a nemesebb: a vagyonmentés. A másik, mely azonban egy cseppet sem áll mögötte tulajdonképeni rendeltetésének, az, hogy a társadalomban az osztályok között keletkező válaszfalat teljesen ledöntse, s a társadalmi ellentéteket kiegyenlítse. Mint demokratikus alapokon nyugvó intézmény, hivatva van arra, hogy a társadalmi osztályoknak egymáshoz való közeledését előmozdítsa.

S ha az egyesülési törekvések tag mezején tovább tekintve felemlítjük még a sport-egyesületek külön-

böző nemét: a torna-egyesületeket, athletikai klubokat, kerékpározó egyleteket, csónakázó társulatokat, melyeknek egyikével, vagy másikával bizonyára bármely vidéki városban is találkozunk, akkor be kell ismernünk azt, hogy a régi elvet: »ép testben ép lélek,« a megvalósításhoz vezetendő, mindenütt s mindent elkövetnek arra nézve, hogy nemzetünk az elsatnyulás ellen megóvassék.

De nem akarva sok mindennel előhozakodni, még csak a kaszinókat, társas- és olvasóköroket hozzuk fel, melyek kiválólag arra vannak hivatva, hogy a vidéki társadalmat alapjában szabályozzák és sok tekintetben irányt szabjanak polgáraink tevékenységének.

A hivatása magaslatán álló kaszinónak, vagy bármily néven nevezendő társas körnek mindig kell anynyi erkölcsi tekintéllyel birnia, hogy irányt szabjon a kebelébe tartozó testületi tagok tevékenységének, s ezek által közvetve az összes lakosság tevékenységének is, nyilvánuljon ez akár társadalmi, akár bármely más irányban. Ha az ily társas kör nem tudja e hatást előidézni, akkor nem életképes, s intéző férfiai csak hagyják el azt a helyet, melyre őket a közbizalom emelte, de a melyre gyámságuk által méltatlanokká váltak.

Az általunk felhozottakból csak azt akartuk lekövetkeztetni, hogy oly helyeken, hol az egyesülési törekvés ily tag irányban s ily kiterjedt mező-

kön mozog, ott a társadalmi haladás elmaradhatatlan; minthogy pedig vidéki városaink legnagyobb részében, s talán mindenütt, hasonló jelenségekkel találkozunk, bátran elmondhatjuk, hogy a vidéki társadalom mozgató erőit az elősorolt különböző egyesületek képezik.

Évtizedekkel ezelőtt az egyesülési törekvések legnagyobb része ismeretlen volt előttünk. Akkor a vidéki társadalmat lüktető erőit csak egyesek képezték, most a legtekintélyesebb egyesületek alkotják. Akkor csak egykét egyén tett a társadalomért valamit, most egyesült erővel mindannyian oda működünk, hogy emeljük azt s tekintélyessé tegyünk.

A vidéki társadalmat ma az egyesületek alkotják s képezik. Mennél több virágzó egyesülete és társulata van valamely vidéki városnak, annál élénkebb annak társadalma, annál inkább mondhatjuk, hogy ott az élet kellemesebben tölthető.

Mi az egyesületek számából, azok virágzó, vagy tengő állapotából vonjuk le következtetéseinket valamely város társadalmi életére, s társadalmi egyedeinek sikeres, vagy sikertelen működésére. S mert úgy tudjuk, hogy az egyesületi szellem vidéki városainkban mindinkább terjedőben van, bátran merjük hangoztatni, hogy a vidéki társadalom, s az igazi vidéki társadalmi élet valójában csak napjainkban van kifejlődve, s a múlt évtizedek vidéki

tán kiveszi a kapát kezéből s maga emeli föl a rózsá koronáját, nehogy sérülést szenvedjen. A zöld karót is ő üti mellé. Tudja ő már, hol nem szenved a gyökér sérülést, hiszen harmadéve maga ültette.

Malvinka nem jött zavarba látogatásunkra. Kiadta a rendeletet pár szóval Jánosnak s bevezetett a kényelmesen berendezett épületbe. Én már régen járatos vagyok a házban, csak azért is annak a szobának az ajtaját nyitottam föl, a hol Ilonka szokott dolgozni.

No, vigyázz bajszatlan költőcském, erősen a szemé közé ne nézz, mert könnyen zavarba hoz.

Minthogy csapatostól jöttünk, a társaság ki nem fogyott volna a hálálkodásból s egymás tyukszemét letapodva sietett a szokásos formáságokat elvégezni.

Azután elkezdett reám pörölni a kis vicegazdasszony. Azt mondta: miért nem tudtam már azt előre megizenni, hogy szerencséd lesz ily szép társaságot fogadhatni szerény hajlékukban, most milyen zavarba hoztam őket.

(Pedig éppenséggel nem látszott zavar semminiben.)

Költő barátocskám bele talált szólni és azt a szellemes észrevételt tette:

— Oh, kérem!

No hiszen meg is lakolt.

— Ön is férfi, hát a férfiakat pártolja, — mondá Ilonka szigorú hangon, de mosolygott hozzá. Ha nőket kellene védenie, majd nem sietne oly gyorsan védelmet nyújtani, ugy-e?

Erre kellett volna már legalább annyit mondani: »oh kérem«. Hanem torkán akadt a szó s kalapját is lehel, hogy szándékosan ejtette el, hogy legyen bátorsága meghajlani magát.

A társaság el is feledkezett arról, hogy ebéd ideje következik s mivel mindenki jól érezte magát, nem nagy hajlandóságot mutatott a távozásra. Ilonka bocsánatkérréssel kelt föl, hogy szétnézzen a konyhán, mert kedves vendégeit csak nem fogja étlen-szomjan utnak bocsátani.

Mikor aztán néhány perc múlva a nyitva feledett ajtón a szomszéd szobában fölgüört ruhaujjal, fehér kötöben Ilonkát megláttuk, egyik ámulatból a másikba estünk, hogy a művelt szellemes kis leány főzőkanállal forgolódott a konyhában.

Boldog családi kör!

Boldogtalan kinövés, te urhatnámság, balul magyarázott műveltsége a 19-ik századnak!

Csodálkozunk ma azon, hogy egy nő, a ki elég művelt arra, hogy a szalonokban egész társaságnak központja, lelke, éltetője legyen s a társalgást szívet nemesítő irányban képes vezetni; a ki elég vagyonos arra, hogy parancsokat osztogasson csupán, ne egyszersmind maga is tegyen valamit: ha az őt megillető foglalkozástól nem idegenkedik s ha glycerines üveg helyett főzőkanalat is merészel kezébe venni és egy egész társaságot magára hagy, csak azért, hogy oly szörnyű prózái dolog után nézzen, mint a főzés.

Hol vagytok ti múlt századnak soha el nem feledhető tipikus alakjai, a magyar gazdasszonyok mintaképei?

Hja, a világ másirányban halad. A társadalmi ferde szokások törvényt teremtetek, a mely kárhóztató ítéletet mond azok fölött, a kik szokásuknak rabjai nem akarnak lenni.

Ilonka benyitott és se kérdett, se hallott, hanem karon fogta az ő kedves nő-vendégeit s vitte magával a szomszéd szobákba, megmutogatta saját himzéseit, kézimunkáit. Kikérte tanácsát, véleményét mindenkinék.

Erre aztán egy tisztas asszonyság, a ki figyelemmel nézett minden apróbb ese-

étársas élete mag embrióját is alig képezheti a mai kifejtett vidéki társadalmi életnek.

Coridon.

Paraszt szocialisták. Sajnálatra méltó események történtek Orosházán és Csabán. Sajnálatra méltók, de nem »váratlanok« és »meglepők«, amint azt a lapok egyáltalán jelezték, mert ezek a hetek óta főrrongó munkásmozgalomnak oly kimagyarázható következményei, melyet lehetett sejteni.

Mezei munkások, vegyesen férfiak és nők ostromállapotba helyezték Orosházán a szolgabírói hivatalt, mert nem engedte meg a május elseji tüntetést. Csabán — amiért a szolgabíró alispáni rendeletre elvette az összeverődő munkások zászlaját — a fanatizált tömeg fékvesztett düheben magokat a törvény embereit támadta meg, s ki tudja, mily rémséges alakot nem ölt a mozgalom, ha a kirendelt katonaság idejekorán nem érkezik. ....

Vajjon mi köze van a magyar munkásnak, nevezetesen pedig a mezei munkásnak azon érdekekhez, melyekért most már másodizben rendeznek a munkásvezetők nemzetközi tüntetést? Épenséggel *semmi*. A mezőgazdasági munkás nem követelhet nyolczórát munkaidőt, már pedig május elsején épen a 8 órai munkanap behozatala érdekében rendeztek tüntetéseket a munkások. Különböző munkáskongresszusok tartottak ez ügyben és egyik sem merte határozottan kimondani, hogy a 8 órai munkaidő általában behozandó, mert magok a munkások érzik és tudják legjobban, hogy az abszurdum és ha követelésük teljesítenék, az által leginkább a munkások károsodnának.

kélységet, meghatottan csókolla meg a kis Ilonkát.

Később tudtuk meg, hogy ez a tisztas asszony csak nem rég vesztette el fivérét, aki csőd elől menekülve, föbe lőtte magát, és könyezi szerencsétlen leányát, a ki társadalmi szereplésért a maga vagyonát, az álbüszkeség, a »társaságok véleménye« kedvéért pedig férjét dobta áldozatul.

Egyszer csak azon vesszük észre, hogy megszólal a hívogató szózat:

— Tálalva van!

Mit volt mit tenni, ilyen szíves fogadtatás mellett elfeledkeztünk mi bizony arról, hogy mit is ír elő »A nagyvilági hölgy«, hanem mentünk egész bizalmasan, nem engedték magunkat kétszer invitáltatni.

Még be sem értünk mindnyájan az ebédlőbe, mikor újabb vendégeket jelentettek. Malvin és Ilonka néhány új teríték fölrakásáról gondoskodtak.

Hanem az nem ment oly könnyen. Az egész asztalt meg kellett bontani, hogy a terítéseket el lehessen helyezni. Ilonka kérte a mizavarba hozott fiatal emberünket, hogy segítsen neki s olyan szépen kérte még a szemeivel is, hogy az a nevét sem tudta volna hirtelen megmondani.

Az izgatásnak a magyar fővárosban nem volt fogantaja és csodálatosnak látszik, hogy az internacionális programnak épen a mezei munkások körében sikerült a legnagyobb propagandát csinálni Magyarországon. Csodálatos, de *megfejtendő*.

Az izgatók, többnyire bevándorlott és máshonnan kiutasított külföldiek, részben a szegény munkások filléreire élősdő kóborlók, — miután nem sikerült a fővárosi értelmes munkásköröket tévutra vezetniök, — kivették hálójukat a vidékre, nevezetesen pedig az értelmetlen mezei munkások körére. És sikerült célzt érniök. Békésben megnyerték programjuknak a mezei munkásokat, mely programért a múlt héten vér folyt Orosházán és B.-Csabán. Ha valahol, úgy bizonyára ily esetekben van helye az erélyes intézkedésnek. És pedig nézetünk szerint kettős irányban kellene intézkedéseket tenni. Első sorban a *legszigorubb felügyelet alá kell helyezni ezen munkásmozgalom vezetőit*, s ha izgatásról vagy bujtogatásról nyer a hatóság tudomást, legyen az bárki, azonnal a törvény szigorá alkalmaztassék ellene. *Ha a vezetők példásan elveszik büntetésüket* — a józan magyar nép észre tér — megszűnt veszedelmes lenni.

Városi képviselő.

Szarvas, 1891. máj. 4.

Az 1890. évről vezetett s egyik mult számunkban kivonatolva közölt árvalári számadásoknak rövid előtézése után, a kéményseprési szabályok rendezettek. A megye által 1888. febr. 9-én e tárgyban hozott szabályrendelet a helyi viszonyokhoz alkalmazottan és meglovítva aként vitélt keresztül, hogy a zárt kémények seprése után járó évi illetmény 1 frt 20 krban, a nyitottak utáni pedig 60 krban minden

Kapkodásában a fiatal ember feldöntötte az ecetesüveget, az meg esése közben két poharat zuzott össze. Hogy hibáját helyrehozza, még inkább kapkodott. Ez a gyorsaság pedig azt eredményezte, hogy az asztal összetolásánál odacsippte Ilonkának az ujját. Az ügyetlen!

De úgy kell neki, miért nem vigyázott magára, előre figyelmeztettem.

Elég az hozzá, hogy ha ebben a kedves családi körben egyszer megfordulunk, szívesen keressünk alkalmat, hogy ismétleten is bekapogtassunk.

Tanácslom is fiatal barátom, hogy ha házasodni akarsz, tekints be ide is. Magamnak szántam ugyan azt a kis szökét, de hát én most nem érek rá feleségesedni. Ott laknak a városhoz nem messze, két jegyenye van a házuk előtt.

Te meg nyájas olvasóm, ha van valami fűzfapoéta ismerősd, küld ide okvetlenül; meg lesz legalább a közönség kimélve a rossz verseitől. Mert föbe ütök itt az ő nagyfüllű pegazusát, úgy, hogy beáll földi hálandónak közénk s igyekszik egy kis állást szerezni, hogy megkérhesse a *szép leányok* valamelyikének a kezét.

SZ. KOVÁCS PÁL.

egyes tulajdonos adókönyvecskéjébe fog teherül bejegyeztetni, melyet az illető negyedévenként törleszteni az esetben is tartozik, ha kéménye valamely hátráltató ok miatt havonként néhán seprerve sem volt. Megjegyzendő, hogy ez idén a seprési illetmény az idő előhaladottsága folytán csakis háromnegyed évre leszen kirovandó.

A seprési kötelezettség azzal sanctionáltatott, miként a tulajdonos a megyeileg megszabott s 50 frtig terjedhető pénzbírságon felül, a reá kiszabott illetményt szintén megfizetni köteles. A különböző s ez ügyből folyó bírságpénzek a helyi kórház-ápolda javára esnek.

A kéményseprők mulasztási vétségei koronként egyes járuléku háromszorosával fognak megtoroltatni.

Az ellenőrzés gyakorolhatása céljából, a ház tulajdonosa minden egyes kémény után 12 bádog-bárczát fog kapni névének kezdőbetűivel kidomborítva, s így a hiányzó bárcza fogja a seprés számát bizonyítani.

A kéményseprők könyvet vezetendnek, s azt az előjáróság negyedévenként keresztpróhákkal hitelesítendi.

A takaréktűzhely tisztításáért külön 10 kr fizetendő a seprős kezéhez.

A vállalkozó a netaláni rongálásért felelősségre vonatik.

A részeges vagy másképen kihágó segéd elbocsájtatik s helyébe más helyeztetik.

A domestikára kivettetik: 480 zárt-kémény után 1 frt 20 krral = 576 frt., 1754 nyitott kémény után pedig 60 krral = 1052 frt 40 kr, összesen 1628 frt 40 kr; ezen összeg azonban évenkénti változásnak van kitéve.

Jelen tűzrendőri szempontból szükségessé vált intézkedések a templomok előtti hirdetéssel és a helyi lapok közléseivel lesznek köztudomásra juttatva.

Olvastatott Salacz Ferenc városi képviselőnek a helyi senioralis főgymnasiumnak állami segélyezése tárgyában írásilag indokolt indítványa. Minthogy a város a közpénztárból ezen intézetnél egy katedrát 1400 frt évi díjazással tart fenn, ezért mint részben alapító, másrészt ethnografiai viszonyokból eredőleg és kulturtörékvéseiből kifolyólag az intézet felvirágoztatásán lendíteni óhajtván, — felir a magas kultusminiszteriumhoz az iránt, hogy a békési evang. esperességnek az állami segélyezés tárgyában évekkel ezelőtt beadott kérvényét sikerre vezetőleg elintézni kegyeskedjék.

Az utcák arczvonalának — megyei rendelethez képest — a katasteri térképen mérvökileg lett kijelölése, a megye alispánjához azzal fog beterjesztetni, hogy miután Szarvas város a megyének legrendezettebb községe, a térképen jelölt csekélyebb szabálytalanságoknak figyelmen kívül hagyásával, csupán a Csizmadia- és Fél-sziget-utczai nagyobb szabálytalanságok soroztassanak regulatio alá. Tudnivaló, hogy az egész városban, hat utczában mindössze csakis 25 szabálytalan telek találhatók olyanul, a mely csekély igazítást igényel, s rövid évek multán különben is elfognak a szabálytalanságok enyészni.

Az iskolaszéknek eddigi 12 tagja, újabb

három évre ismét meghagyatott, csupán Viskovics Ignác helyett Váلكovszki Mihály lett új tagul beválasztva.

A központi választmány új tagja, Kollár János ügyvéd, a képviselő előtt az esküt letette.

Végül jelentetett, hogy a közlekedési miniszter a helyi jelenlegi vasúti menetrendet ez idő szerint meg nem változtathatta, így a város e részbeni kérelme nem teljesíthetett. A képviselő újból fel fog írni, hogy a közelgő nyári időszakra a régi menetrend léptetessék életbe.

Ezzel az ülés befejeztetett.

MI ÚJSÁG?

— A szarvasi főgymnasium önképzőköre május 7-én, áldozó csütörtökön d. u. 3 órakor tartá meg évzáró örömnepét szokatlanul kicsiny közönség előtt, mely azonban szíves figyelemmel hallgatta végig úgy a dalkar bevezető és záró énekeit, mint az önképzőkör tagoknak felolvasásait és szavallatait. A titkári jelentés röviden és világosan vázolta a kör ez évi működését, hálásan kiemelve a kör érdemes elnökének, Moravcsik Géza tanárnak szíves vezérkedését, ki az ifjak munkálkodását különösen az irodalmi tanulmányok felé irányította. A felolvasások közül kivált Balázs Ádám (VII.) »Vajda Péter«-je vallott szorgalmas tanulmányra; a szavallatokból pedig »A légy« keltett nagy tetszést francziás szellemességével, melyért Szeremley Mihályt (VIII.) pazarul megtapsolta a közönség.

— Köszönet-nyilvánítás. A főgymnasiumi ifjúság f. hó 5-iki majálisa alkalmából főiskolánk jóakarói közül, különösen pedig a hölgyvilágból hálára többen kötelező szíves készséggel járultak adományaikkal a tanulósnak napi ellátásához, s ez által a konyhai kiadások körül jelentékeny megtakarítást tettek lehetővé. Különböző élelmiszereket küldtek a majálisi ebédhez következő urhölgyek és urak: Szenes Elekné vaját, túrót, tejet, tejfölt, tojást, Konstantinóvics Györgyné lisztet, Ponyiczky Sámuelné sonkát, tejet, tojást, Ponyiczky Györgyné zsírt, Koyács Sándorné lisztet, özv. Benczúr Jánosné tojást, czukrot, Salacz Ferenczné, tejet, szalonát, Cserneczky Vilma túrót, Benka Gyuláné lekvárt, hagymát, tejet, salátát. Haviar Daniné lisztet, tejet, Ponyiczky Jánosné lisztet, tejet, Mázor Józsefné zsírt, Christoph Frigyesné túrót, Pool Daniné salátát, özv. Nyácsik Sománé szalámit, Neumann Jenőné tojást, Delhányi Zsigmondné tejet, Dancs Béláné tejet, Szenes Elek úr egy vágó marhát, Nyácsik Soma utóda borszéki vizet, Réthy Sándor szikvizet. Kedves köteleességet teljesíttek, midőn a tanulóifjúság nevében alázattal köszönetet mondok úgy a fentebb elősorolt küldeményekért, valamint, s első sorban Benka Gyuláné úrhölgynek azon elkötelező nagy áldozatért, melyet ő nagysága a majálisi rendezésnek háziasszonyi körültekintést igénylő részét ifjaink közörmére s a közönség által is egyetemesen méltányolt szép eredménnyel viselni kegyeskedett. Szarvason, 1891. máj. 9. Varga József, majálisi elnök.

— Adomány. A szentandrászi takarékpénztár 1 drb. cs. kir. aranyat küldött

főgymnasiumunk igazgató ágához oly célból, hogy az a tornaszatban aránylag legtöbb ügyességet tanúsító növendéknek jutalmul adassék.

— Disztornázás. A lapunk múlt számában jelzett disztornázás a Csernák-féle iskola udvarán következő műsorral megy végbe: 1. Katonai rendgyakorlatok. 2. Szabadgyakorlatok, melyek Budapesten mintegy 3000 tanuló közreműködésével együttesen végeztetnek. 3. Fűzések, páros, egyes ruddal és bottal. Ez a szarvasi tornaszoknak önálló mutatóványa leendő. 4. Iskola-tornázás korláton és lovon, majd ugyanezen szereken szabad-tornázás. 5. Magasugrás. 6. Távolugrás és súlydobás. 7. Versenykardvívás. Kedvezőtlen idő esetén a tornamutatóványok a Bpestre utazás előtti pénteken d. u. 5—6-ig fognak megtartatni.

— Hymen. Két menyegző is volt a múlt héten városunkban. Szerdán d. u. Gácsér Reginának, Gácsér Vilmos, izr. hitközségi elnök szép leányának esküdt örök hűséget Schlinger Gusztáv czeglédi takp. könyvvezető. Másnap, áldozó csütörtökön pedig ugyancsak az izr. imaházban tartotta esküvőjét a bájos Fischein Etelka kisasszonnyal Dr. Balla Henrik, bgyulai ügyvéd. Boldogságot kívánunk az új pároknak.

— Meglepetés. A diákmajális rendezése Benka Gyuláné Úrhölgynek, ki a majálison sokoldalú, szívesen fogadott üjtáisaival nagy örömet szerzett az ifjúságnak, — tisztelete és hálája kifejezésül egy díszes élővirágkoszorút nyújtott át.

— Halálozás. Nagy csapás érte Dr. Glasner Simon, szarvasi orvost. Még alig hantólták be a sírt, mely szép reményű felnőtt fia hamvait zárja magába, s most ismét gyermeke holtteste felett kesereg a szülői bánat. Glasner Ilonka meghalt f. hó 7-én 16 éves korában. Béke poraira!

— Mezőtúr a tanügyért. Még alig egy-két éve, hogy mezőtúri szomszédaink felépítették a tudománynak impozáns csarnokát — melyben a gymnasium s központi elemi iskolák nyertek elhelyezést, — s már ismét újabb elismerésre és követésre méltó jelét adták felvilágosult gondolkodásuknak, s a köznevelésügy iránt érzett munkás szeretetnek. A képviselőtestületnek f. hó 7-én tartott gyűlésén ugyanis elhatározott, hogy a régóta égető szükségét képező felsőleányiskolát községi és egyház karöltve fel fogja állítani. Az egyház által adományozott telken községi költségen emelik az iskolaépületet, ugyancsak a közpénztár az igazgatói fizetéssel fog járulni az évi kiadások fedezéséhez. A jótékony nőegylet, mely hasonló irányú tanintézetet már régebben tett kísérletet, de azt akkor beszüntetni volt kénytelen, fennmaradt, s évek óta kamatozó 12,000 frt alapítékjéét szintén felajánlotta a nevelésügy oltárára. Bizony-bizony, ez a nemes példa megmozdítaná már valahára a mi városatyáink kebelében is az érdeklődést városi nőnevelésünk mostohán kezelt ügye iránt; avagy leányiskolánk 30 éves múltjával, nem bizonyította még be életképességét s azt, hogy méltó volna, ha a város édes gyermekévé fogadná...

— Diák-majális. Zeneszóval, fellobozva, impozáns hosszú menetben, élén a disztornázók ékes csapatával indult ki rep-

geli 8 órakor a főisk. ifjúság az Annaligetben tartandó majálisra. Szokás szerint az érdeklődőknek csapatai verődtek össze utcahosszat, gyönyör és boldogság ült minden arcon, az ablakokból üde leányarcok tekintettek az elvonuló csapat felé, mintha azt mondták volna szemeikkel: »A viszontlátásra!« A ligetbe kiérve, a térős sátorban sorakozott az ifjúság, s Benka Gyula igazgatótanár a nála megszokot ékes szavakkal nyitotta meg az ünnepélyt. Verőfényes szép napon gyorsan telt az idő. Ebéd, karének, tornaproduktió, tánc és zene gazdag változatossággal töltötték ki a vigalomra szentelt órákat. Este felé vészt jósló fellegek tornyosultak nyugoton, haza futamítva a félénkebbeket. A kitarlóssabb rész azonban nem engedte magát zavartatni muló fergeteg által, s csupán éjjeltájt — mint az udvariattlan rendezőség az indulót megfúvatta, — indult haza felé a társaság apraja nagyja, vivén magával egy kedvesen töltött nap édes emlékeit.

— A VIII-ad évesek osztályvizsgálatai főgymnasiumunkban a múlt héten kezdődtek meg. Pénteken a latin, szombaton a magyar nyelvből vizsgáltak. E héten folytatatik a vizsgálat következő sorrendben: Hétfőn: mathezis, kedd: fizika, szerda: német, csütörtök: bölcsestet, péntek: görög, szombat: történet.

— Elhalasztott löverseny. A B. m. gazd. egylet által pünkösdi második ünnepére tervezett löverseny megtartása bizonytalan időre elhalasztatott. B.-Csaba, 1891. máj. 8. Az elnökség meghagyásából: Zlinszky István e. titkár.

— Halászati tilalom. A körösi halászat bérleti és gyakorló előjárósági határozat folytán figyelmeztettek, hogy napfeljött előtt s naplemente után a Körösön halászni nem szabad.

— Konfirmáció ünnepély. Az ág. h. ev. egyház kebelében az idei konfirmációs oktatást a tótajkú növendékeknél Nt. Sárkány János igazgató-lelkész s ér. esperes, a magyarajkúaknál Nt. Lányi Gusztáv lelkész-tanár végezte. Az előbbieknél ünnepélyes felavatása áldozócsütörtökön a dél-éltti isteni tisztelet alatt történt. Pünkösdi első napján pedig a gymnasiumi és nőneveldei, s a velök együtt előkészült más iskolabeli növendékek fognak új egyháztagokként az Úr színe előtt bemutatattatni.

— Meghívó. A szarvasi csizmadia iparos ifjúság 1891. május 18-án Pünkösdi másodnapján, a város tulajdonát képező Gróf Károlyi kertben jótékony célú táncvizigalmat rendez. Belépti-díj: Személyenkint 60 kr. Család-jegy 1 frt 40 kr. Kezdeté 8 órakor. A tiszta jövedelem a »Szarvasi iparos ifjúság Önképző és betegsegélyző egylete« könyvtára javára fordittatik. Kedvezőtlen idő esetén a táncvizigalom f. hó 24-én tartatik.

— A gazdák figyelmét a földmívelésügyi miniszterium felhívja arra, hogy a miniszterium az 1892-diki tavaszra eredeti angol Chevalier és más árpafélék vetőmagjának beszerzését tervezi s a ki ilyen vetőmagot birni kíván, folyó évi május 15-ig jelentkezhetik a miniszteriumnál; egy-egy métermázsa ilyen árpa mintegy 34 frtba kerül.

— Tűz. F. hó 8-án reggel 8 és 9 óra között Madács Györgynek kralái háza sz.

meretlen okból származott tűz folytán leégett.

— **Fényképészet.** Nyári Béla, jó nevű bpesti fényképész, ki tavaly nyáron a közönség meglegedésére több hónapon át működött városunkban, s ki utóbb B.-Csabán nyitott állandó fényirdát, — egy havi tartózkodásra ismét ide érkezett. Nyárinak épen múlt évi szép sikerei bírták a főgymn. ifjúságot arra, hogy őt az érettségire menendők szokásos osztályképének elkészítésére meghívja. Volt alkalmunk úgy ezen diszesen kiállított tableauxt, mint más újabb sikerült felvételeit megtekinteni, minnek folytán jó lélekkel ajánljuk őt az érdeklődő közönség figyelmébe.

— **Rendjelviselési engedély.** Király őfelsége Dr. Krecsmárk Jánosnak, a szarvasi járás h. főszolgabírájának megengedte, hogy a Váza-lovagrend keresztjét viselhesse.

— **Kinevezés.** Özv. Mocskónyi Ágostonné, sz. Marcsek Erzs. Úrhölgy, a jelentékeny forgalmú püspökladányi vasútállomáshoz neveztetett ki pénztárnoki minőségben, s állomását mai napon foglalta el.

— **Milyen nyarunk lesz?** Az idei tél e század legkeményebb telei közé tartozik s a sokáig tartó nagy téli hideg, mely soha sem szokott szűkebb területre szorítkozni, az idén is december 13-tól január 22-ig Európa egész délnyugoti részére, sőt Észak-Afrikára is kiterjedt. A hideg telet mindig sokáig tartó nagy légnyomás előzi meg. A légsulymérő rendkívül magasan áll és megfelelő hosszú ideig ezen a magas fokon marad. Más részt meg a légsulymérő állása egész éven át csak néhány milliméterrel tér el bizonyos középmezőmagasságtól. Világos tehát, hogy ha a légsulymérő télen sokáig, talán néhány hónapig igen magasan állt, igen valószínű, hogy a későbbi hónapokban, tehát nyáron is sokkal alacsonyabban fog állni, mint rendszeren. Ha a légsulymérő nyáron alacsonyan áll, többnyire borult, nedves és hűvös idő uralkodik. Az tehát, hogy nagyon hideg tél után a nyár is hűvösebb szokott lenni, a légnyomás feloszlásából következik. Különben a brüsseli megfigyelések is megerősítik ezt az állítást, melyek szerint 16 nagyon hideg télre kettőnek kivételével olyan nyarak következtek, melyekben az átlagosnál sokkal több eső esett. Ezt a kölni megfigyelés is megerősíti, mely szerint tíz igen hideg tél után hatszor esett a hideg télre következő június és júliusban sokkal több, mint átlag esni szokott, még pedig majdnem egy harmaddal több, míg a többi négy esetben az eső csak igen kevéssel maradt ez átlagos esőmennyiség mögött. Az esős napok száma is a 10 hideg tél után egy hatoddal nagyobb volt mint máskor. Általában valószínű tehát, hogy az idei nyár hűvösebb és erősebb lesz, mint átlag lenni szokott. Hogy mennyire fog e jóslás beteljesülni, azt majd csak az idő mutatja meg.

— **Kertészeti előadás.** A békésmegyei gazdasági egyesület a községi előjáróság útján arról értesíté Szarvas város lakosságát, hogy Heinrich József, kertészeti vándortanár, f. hó 25-én mérsékelt díj mellett szakelőadást fog tartani városunkban, mely alkalommal a szemzés és nyelésen kívül a phylloxera-nak a tökékről tüzesvással való irtását is be fogja mutatni.

— **A szarvasi nőegylet** által még múlt

aprilis hónapban rendezett társas vacsora óta 2 tésztás-tál maradt vissza, melyet tulajdonosa mulatság után nem vitetett el. A kik hozzá tulajdonjogot tartanak, szíveskedjenek ez irányban *Ponyicsky Györgyné* úrhölgyhöz, mint vigalmi bizottsági taghoz fordulni.

— **A posta- és távirda hivatalok által magánfeleknek adható felvilágosítások tárgyában** a kereskedelmi miniszter a következő körrendeletet bocsátotta ki. Tapasztaltam, hogy pénzintézetek, egyesületek, ügynökök, kereskedők és más magánfelek a posta- és távirdahivataloktól bizonyos egyének hitelképességére vonatkozó, vagy statisztikai és egyéb adatok közlését kérik. Mint-hogy a posta- és távirdahivatalok magánfeleknek csakis a posta- és távirdakezelési szabályokra, illetve a magát igazoló magánfél saját küldeményére nézve adhatnak felvilágosítást: figyelmeztetem a közönséget, hogy a posta- és távirda-hivatalokhoz kizárólag az imént megjelölt ügyekben forduljon felvilágosításért, mert egyéb tárgy megkeresésekre a postahivatalok választ nem adnak. *Baross.*

— **Közigazgatási tanfolyam.** Még tárgyalás alatt van a közigazgatás államosításáról szóló törvényjavaslat, és már foglalkozik — hír szerint — a belügyminiszterium a vallás- és közoktatásügyi miniszteriummal együttesen egy közigazgatási szaktanfolyam létesítésével. E tanfolyam nem ugyanazonos azzal, a melyről 1883. és 1886-ban szó volt, mely a tisztviselők részére állítottatott volna fel, s a melynek vége egy vizsgálat leendett az illető tisztviselők gyakorlati képzettségének megismerésére. Ezen szaktanfolyam csupán a segéd- és kezelőszemélyzet részére állítottatnék fel azon czélból, hogy államosítás esetén a vármegyék egyforma elvek szerint képzett kezelő hivatalnokokat nyerjenek.

— **A budapesti virágkiállításról** vetünk értesítést. E szerint a jury már kiosztotta a díjakat, különösen említendőnek találja levelezőnk azon körülményt, hogy a *magtermelésben* igen nagy volt a kiállítási verseny s vetélkedtek a magkereskedők, minél tökéletesebbet produkálni s így az első díjat elnyerni. Daczára azonban ez erős versenynek, ez alkalommal is, amint az már az előző évek kiállításainál történt, *Mauthner* Ödön, a József főherceg udvari szállítója nyerte el a legmagasabb kitüntetést: a *védnöki érmet*, míg a többi magkiállítók csak a harmadik díjazásra lettek méltatva. A ki ismeri a védnöki éremmel kitüntetett eme fővárosi céget, s látta valaha a gödöllői királyi nyaraló pázsitait vagy megszemlélte az 1885-iki országos kiállítás területén volt pázsitot, vagy végig sétált a főváros gyöngyén, a megragadó Margitszigeten s látta ott azt a zöld bارسony — fügyepet, — melyek mindenkinek magvát a Mauthner magkereskedése szolgáltatta: nem csodálkozhatik, hogy a legmagasabb kitüntetés őt érte; mert e cégnek magtermelése oly magasan áll, hogy hazánkban ma már az erfürti magokat teljesen kiszorította s azt főleg a magvak kitiünősége, az árak olcsósága, a pontos kiszolgálás és elegáns expeditio által érte el Mauthner, kinek jelenlegi kitüntetéséhez a legmelegebben kívánunk szerencsét.

Fekete, fehér és színes selem-szövetek 60 kr.-tól 15 frt 65 kr.-ig méterenként, sima és mintázott, (mintegy 240 kül. minőség, 2000 kül. szín- és mintában) küld öltözék- vagy darab-számmra, portó- és vámmentesen *Henneberg G.* gyári raktára (cs. és kir. udvari szállító) *Zürichben*. Minták forduló postával küldetnek. Levelekre 10 krajczáros levélbélyeg ragasztandó.

Irodalom.

A *„Mezőgazági Szemle“* f. évi V. (májusi) füzete a következő tartalommal jelent meg:

Eredeti közlemények: A gazdasági felügyelők s a gazdatiszti osztály. Hajdú István. Az édesen erjesztendő zöldtakarmány kazalozása és sajtolása. Sierbán J. Mire számított az 1890. évi? H. Gothard S. A cukorrépatermelés mérlege. Rovara Fr. Kéveköti gépek II. Thallmayer V. Miként biztosíthatjuk hústermelésünk jövőjét? Szilárd J. Egy százéves gazdasági munka írójának emlékezete. Balás A. Apró közlemények. Könyvismertetés. Levélszekrény.

A *„Mezőgazdasági Szemle“* jelen száma is igazolja azt, hogy gazdasági szakirodalomunk nemü termékei között az első sorában foglal helyet. Közleményeinek sokasága és változatossága, az azok alapjául szolgáló tanulmányok érdekessége és alaposága méltán olyan közlönynyé teszik, mely minden gazdának nemcsak élvezetes, de hasznos olvasmányát is képezik, mert a mellett, hogy folytonos gondozásban részesíti a hazai mezőgazdálkodás körében felmerülő újabb tapasztalatokat és hasznos megfigyeléseket, egyszersmind állandóan figyelemmel kísérvén a külföld gazdasági mozgalmait, folytonosan új eszméket vet föl, melyeknek értékesítése által a megfelelő viszonyok között a mezőgazdaság oly szükséges jövedelmezőségét emelni sikerülhet. Ismételve ajánljuk ezen kiváló szaklapot t. olvasóink figyelmébe. Előfizethetni M.-Óvárrott a kiadóhivatalnál egész évre 5 frttal, félévre 2 frt 50 krral.

A legkellemeesebb szórakoztató egy jó lap s ezt csekély 6 forintért megszerezheti minden család, ha megrendeli a *„Képes Családi Lapok“* című szépirodalmi és ismeretterjesztő lapot, mely nemcsak hasznosan mulattató, értelem, érzelem és izlés nemesítő olvasmányokat nyújt olvasóinak, hanem *„Nő a házbán“* című mellékletével hű tanácsadója a család minden tagjának s gyönyörű csak kiváló művészekről eredő képeivel a szép érzéket is fejleszti. Hogy magasztos céljának a *„Képes Családi Lapok“* mennyire megfelel: azt legjobban bizonyítja ama közkedveltség, a melyben részesül, s előfizetőinek évről évre szaporodó száma.

A *„Képes Családi Lapok“* előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. s a kiadóhivatal (Budapest, nagy korona-utca 20. sz.) melyhez az előfizetések legcélszerűbben postautalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatóványsszámmokkal.

A lakatosokat, bádigosokat és vaske-
reskedőket értesíti a *„Fémipar“* szerkesztősége, hogy a lapot *„Magyar Fém- és Gépipar“* címre változtatta és szerkesztőségét

Budapest, gyár-utca 3. szám alá helyezte át. Mutatványszámot a lap bárkinék is ingyen küld.

KÖZGAZDASÁG.

Magyar gazdatisztek szövete.

Magyarország a mezőgazdaság országá: Iparunk fejletlen, kereskedelmünk csak lassan halad; a lakosság legfőbb keresetforrása: a földművelés. Ez az a tényező, melynek úgy állami, mint társadalmi életünkben a legelső szerep jutott és a mely befolyásolja nemcsak nemzeti, de kulturális viszonyaink alakulását is.

Nem csoda tehát, ha mind az, a mi ezzel összefügg, ha minden, amit a földművelés terén újat észlelünk, fokozottabb mértékben ragadja meg figyelmünket.

Ily nevezetes mozzanatnak látszik az az egyesülés is, melynek eszközzésére Magyarország összes gazdatisztjei és erdészei e héten Budapesten összegyűltek.

A cél, mely a magyar társadalom e munkás tagjait fővárosunkba vezérelte, egy segély és nyugdíj alap megteremtése, tehát olyan terv, melynek sikeres keresztülvitele lendíteni van hivatva a magyar gazdatisztek mostani helyzetén.

Hogy ez a segély és nyugdíj egyesülete szükséges, az kétséget nem szenved. Már magában az a tény, hogy az a mozgalom, mely e célból a magyar gazdatisztek körében megindult, általános melegegessé fogadtatott, az is egyik jele annak, hogy bizony szükség van ily pénzalapra; kiknek a gyakorlati élet követelményei iránt olyan fogékony érzékük van, mint a gazdatiszteknek, azokat, ha komoly okok fenn nem forognának, csupán egyletesdől jalszani, nem lehetne összetoborzani az országon minden zugából a fővárosba, hogy idő és költségkímélés nélkül tanácskozzanak az egész kar jövője fölött.

Itt tehát igen komoly férfiak gyűltek össze, komoly célra és a napirendre kitűzött tárgyak elég fényes bizonyítékai annak, hogy a vezetőség részéről csakugyan eltalálták azt a módot, mely a gazdatisztek helyzetének javítására a legalkalmasabb.

A kongresszus a héten vette kezdetét, és három napig tartott. A tárgyalások főleg a 4 pont körül forogtak:

I. A gazdatisztek állása és minősítése.

II. A mezőgazdasági és erdészeti tiszték nyugdíja.

III. A gazdatisztek osztáléka a gazdasági termelés eredményében;

IV. A szolgálati állások közvetítésének szervezése.

A követelések elég világosak, de e mellett elég méltányosak is. Nincs bennök semmi, a mi a célon túl löne, vagy a mi teljesíthetetlen volna. Mert maga az a követelés is, hogy a gazdatisztek jövőre a termelés eredményének bizonyos hányadát kapják, csak egy formája a bérfizetésnek; nem jelent tehát túlkapást, hanem jogos igényt: becsületes munkáért becsületes díj.

A gazdaközönség tehát nyugodtan tekinthet a gazdatisztek egyesülési mozgalmára és a kongresszus, mely most Budapesten tartatik, nemcsak az alkalmasságot, hanem az önálló gazdákra nézve is üdvös következményekkel járhat.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1891. febr. 10-től kezdve.

Szarvas-Mezőtur sz. v. indul	d. e. 11:10
rké.	d. u. 12:01
vegyes vonat ind.	d. u. 2:20
érk.	d. u. 3:16
Mezőtur-Szarvas személy vonat ind.	d. u. 3:47
érk.	d. u. 4:33
vegy. von. ind. délből	12:39
érk.	d. u. 1:25

Aradról Budapest felé.

Személyvonat	Aradról ind.	délből	12:10
Csaba	érk.	d. u.	1:42
"	ind.	d. u.	1:54
Mezőtur	érk.	d. u.	3:21
"	ind.	d. u.	3:29
Budapestre	érk.	este	7:45
Gyorsvonat	Aradról ind.	reggel	7:45
Csaba	érk.	d. e.	9:07
"	ind.	d. e.	9:14
Mezőtur	érk.	d. e.	10:33
"	ind.	d. e.	10:34
Budapestre	érk.	d. u.	1:55

Budapestről Arad felé.

Személyvonat	Budapestről ind.	reggel	8:15
Mezőtur	érk.	délből	12:22
"	ind.	"	12:28
Csaba	érk.	d. u.	1:53
"	ind.	d. u.	2:18
Aradra	érk.	d. u.	3:50
Gyorsvonat	Budapestről ind.	d. u.	2:00
Mezőtur	érk.	d. u.	5:17
"	ind.	d. u.	5:18
Csaba	érk.	d. u.	6:40
"	ind.	d. u.	6:47
Aradra	érk.	e. este	10:08

Felolós szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

VARGA JÓZSEF.

H I R D E T É S E K.

A szoliditásáról ismert régi jóhírnevű
»Trieszti általános biztosító társaság»

„Assicurazioni Generali“

szarvasi ügynökségét **Wolf Gyula** urra ruházt. Biztosítások elfogadtatnak az emberéletre, tűz, szállítmány, baleset és jégverési károk ellen a legolcsóbb díjak mellett. A károk gyorsan megbecsültnak s teljes értékben kifizettnak. A t. gazdaközönségnek szíves felvilágosítással szolgál az ügynökség vezetője. 3—1

1936.

1891.

Pályázati hirdetmény.

Szarvas község előjáróságánál két 400 forint évi fizetéssel javadalmazott irnoki állás üresedvén meg, azok betöltése a szarvasi képviselő-testület közgyűlésén f. hó 30-án d. e. 10 órákor fog eszközöltetni.

Felhívtnak, mindazok kik ez állást elnyerni ohajtják, hogy kellően felszerelt folyamodványokat hozzan f. hó 28. d. e. 12 óráig annál inkább adják be, mert a későbbben érkező folyamodványok nem fognak figyelembe vétetni.

Szarvason, 1891. május 8-án.

Kreemárik.

h. f. szolgabíró.

3—1

ZIPSER és KÖNIC

Budapest, V. Váci-körút 24. sz.

ajánlja a kiadásában megjelent következő legnépszerűbb zeneműveket:

Varga J. Körösmenti dalok	1.50
Allaga G. Népfelkelési Galopp.	—75 kr
Bahnert J. V. Irene Mazurka.	—75
Bánfi S. Holdvilágos éj keringő	1.20
Bátor és Hegyi. »Uff Király« I. II. füz. 3.—	
Bátor és Hegyi. Lazuli Keringő.	1.—
Bátor és Hegyi. Laula Po'ka Mazur.	—75
Bátor és Hegyi. Lazuli Induló.	—75
Bátor és Hegyi. Álom Keringő	1.—
Bátor és Hegyi. Lolott Keringő	1.—
Bátor és Hegyi. Katona induló.	1.—
Bátor Szidor. Falun 10 magy. népdal	1.50
Bogdanský M. Salut á Cracovie Valse	1.—
Bucalossi P. Dorothy Valse	1.—
Dankó. Szegedi rózsák I. II.	2.40
Engländer L. Kiállítási induló	—75
Fekete G. Salut á Ivanovici	1.—
Hegyi B. Alkonyatkor, 10 magyar népdal	1.50 kr.
Kleinecke R. Am Schwabenberg, Polka française	—75
Kleinecke R. Casino Walzer	1.—
J. Ivanovici. Aurel Valse	1.—
J. Ivanovici. La belle Roumaine Valse	1.—
J. Ivanovici. Cleopatra Valse	1.—
Linka Camillo Valerie Valse	1.—
Majör Gyula. Ünnepnepok	6.—
Majör Jul J. Der Lenz	—75
Majör Jul J. Ich habe dich geküsst	—75
Majör Jul J. Ein Schrei	—75
Rosenzweig W. Vergangene Zeiten, Potpourri	1.50
Rosenzweig. Carola Keringő	1.—
Scharf Róbert. Blümchen am Wege Polka française	—75
Scharf Kurl. Romance hegedűre	1.20
Serly Lajos. Marcia-Keringő	1.—
Bátor és Hegyi. »Titkos esők« I. füz. 1.80	
Bátor és Hegyi. »Titkos esők« II. füz. 1.80	
Hegyi B. »Pepita« I. füz. 1.80	
Hegyi B. »Pepita« II. füz. 1.80	
Hegyi B. »Pepita« keringő	1.20
Hegyi B. »Don Gaspar induló«	1.—
Rosenzweig W. »Farniente« keringő	—90
Rosenzweig H. »Nach Groszwardein« Induló	—75
Rosenzweig H. »Emancipirte Frauen« Induló	—80
Geiger M. »Influenza« polka franc.	—75
Joachim M. »Am Donaustrand« Polka schnell	—75
Ivanovici J. »La Serenade« kering.	1.— kr.

ÜGYNÖKÖK

törvényileg megengedett sorsjegyek részletfizetés mellett eladására általunk a legelőnyösebb feltételek mellett mindenhol felvételnek. Fővárosi vállalkozási társaság **ADLER és T. sa** BUDAPEST, Föld- és Dorottya u. sarkán.

FÖLVÉTELIK.

Egy vagy két

TANONCZ

jó feltételek mellett

f ö l v é t e t i k

Kluzmann Tódor

szoba- és olaj-festőnél

B-SZARVASON. 3—1

986. tky.

1891.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. járásbíró, min telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Ternyei József végrehajtónak Oláh János végrehajtást szenvedő elleni 67 frt kölcsönkövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében, a b-gyulai kir. törvényszék (a szarvasi kir. járásbíró) területén lévő, Kondoros községben fekvő, a Gróf Bolza család tulajdonát képező és telekkönyvön kívül végrehajtást szenvedőtellet 300 -öl beltelken 62 népsorszám alatt agyagból épült s náddal fedett telekkönyvezetlen házra 600 frtban, ugyanott fából épült zsindeellyel fedett nyári szalelli 60 frtban, egy széldeszakából készített pincze és fabódó 20 frtban, összesen az árverést 680 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt telekkönyvezetlen ingatlan az 1891. évi június hó 4-ik napján délelőtt 10 órakor Kondoros község házában megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak a telekkönyvezetlen ingatlan becsárnak 10%-át vagyis 68 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1 -én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni

Kir. Járásbíró, telekkönyvi Hatósága
Szarvason, 1891 évi márczius hó 20-ik napján.

Kontur József,
kir. járásbíró.

Egy jó házból való fiu

KERESKEDŐ-TANONCZUL

azonnal felvétetik

ZIH TESTVÉREKNEL

Békés-Szent-Andráson. 3-1

HIRDETMEY.

A szarvasi takarékpénztár igazgatósága által közhírré tétetik, miszerint úgy az újabb, mint a régiebb váltó és jelzalog-kölcsönök után eddig szedett 8%-toli kamat folyó 1891. május 4-től kezdve 7%-tóra szallittatott le.

Keit Szarvas, 1891-ik év május 4-én.

SALACZ FERENCZ

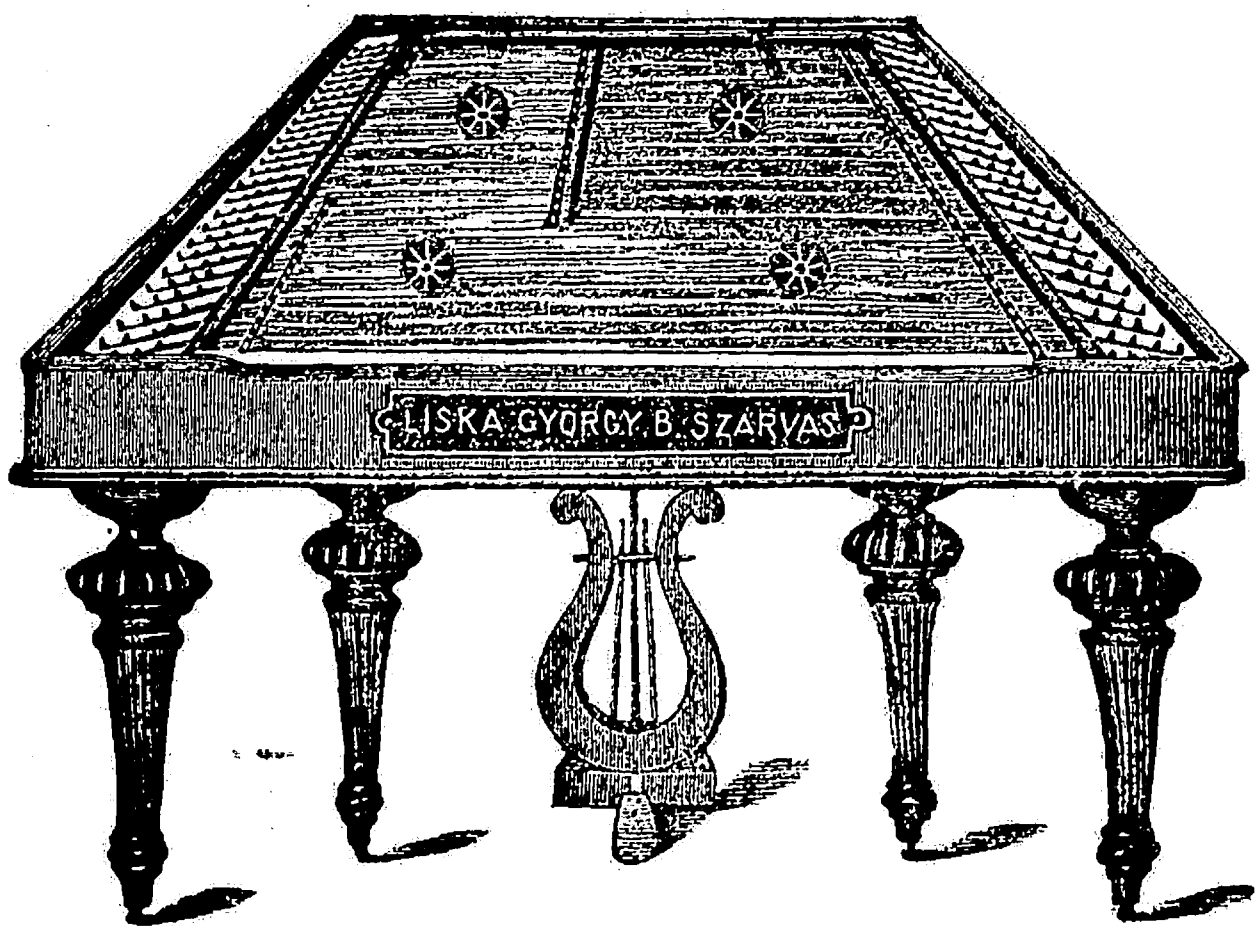
igazgató.

U j t a l á l m á n y

LISKA GYÖRGY

cs. és kir. szabadalmazott szimbalmokészítő

B-SZARVASON.

AJÁNLJA

u j t a l á l m á n y ú

cs. és kir. szabadalmazott szimbalmait,

melyek hangerőben felülmúlják a régiebb szerkezetű szimbalmokat

Régi szerkezetű Szalonzimbalmokat átalakításra előáll
s a hang javulásáért jót áll.

— Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld. —

U j t a l á l m á n y

VALÓDI ANGOL

„MOSÓ ZSIR”,

Melyet minden jó gazdasszony szívesen használ, ha meggyőződik a felől, hogy ezen mosó zsír használata által a ruha hófehéren kerül ki a mosásból, kellemes szagu, teljesen ártalmatlan és nélkülözhetlen minden háznál.

Használati módja igen egyszerű: az angol »mosózsir«-ból ruha kifőzés alkalmával minden üstbe 5 deka körül a ruha közé teendő, mely a vízben teljesen felolvad s a rendes forgatás következtében minden egyes darab ruhát hámulatos fehérre tisztít.

Foltos ruháknál pedig következő eljárás történik: mosás közben egy csipetnyi mosó zsirral a foltok bedörzsölendők és a mosás, mint rendesen tovább folytatandó.

Egyedüli főrakár:

NYÁCSIK S. UTÓDA CZÉGNEL SZARVASON.

Rogozsán János

nyerges és kárpitos.

B.-Szarvason.

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy lakásomat MARSAL DÁNIEL úr házába helyeztem át, ahol szakinámba vágó mindenféle munkát elvállalok és pontosan eszközlök kocsi festés- és fényezését, továbbá kocsi-ülés, diván s madracz akáé javítását, akár újonnan elkészítését.

Tisztelettel

Rogozsán János.

Egy amerikai
VIZ-SZIVÓ és TOLÓ GÉP
csövekkel együtt,

mely kút helyett is használható,

valamint kert vagy háztető-locsolásra is — alkalmazva van.

ELADÓ.

Bővebb felvilágosítást ad

Nyácsik S. utóda cég.

Alma- és krumpli-eladás.

Folyó hó 4-ikétől kezdve Id. Kondacs Sámuel úr házában (Piaczter) levő üzlethelyiségben igen szép és jó minőségű

Masánczky- és Prádasy-alma

klgr. 14—18—24—30 kr.-ért kapható.

Ugyanott krumpli raktáron tartatik kicsinyben és nagybani eladásra.

3-2

Szécsy János és Társa.

FÉNYKÉPÉSZET.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy itt helyben Korik János fodrász úr házában a fő-utcán fényképészeti műtermet nyitottam.

Fényképészeti és festői

műtermem a pillanat-felvevő-gépekkel van felszerelve úgy, hogy a legnyugtalanabb gyermekek is a legjobban sikerült fényképekre számíthatnak.

Felemlitem, hogy korosult fényképek másoltatását, többszörösítését, azoknak nagyobb- vagy kisebbre készítését készséggel elvállalom, úgyszintén olaj- vagy chromó-festésre elfogadom.

Az összes nálam megrendelt e szakmába vágó munkákért jótállást válllok s reményem, hogy miután már máskor is kiérdemeltem a közönség szíves pártfogását, az idei vállalatomat szintén siker fogja koronázni.

Fényképészeti felvételek az utiköltségek megtérítése mellett műtermemen kívül is történhetnek.

Felvételeket mindennap reggeltől estig borult, esős vagy bármilyen időben is ép oly sikerrel eszközölök, mint napos időben.

Ohajtánám, ha minél többen használnák fel ezen kedvező alkalmat, mivel itteni tartózkodásom csak május utolsóig terjed.

E reményben kérem az igen tisztelt közönséget, szíveskedjenek megrendeléseiket mihamarább megtenni.

Maradok kiváló tisztelettel

Nyári Béla fényképész, Budapestről,

3-1

Békés-Csabán, (Holecska úveges házában)

Szarvason és környékén Szarvason

10 méterre
1 klgr.
1 frt 50 kr.

Minden előbeni színt betakar.

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

1. Kétféle festék, mely a szobák a mennyezetek és a falak felhúzó-
sának, mivel a kell. mellett színes és a legúj. ragasztó színezék,
mely az olaj stékek és az olajtaknak sajátja, elkészítetik.
Emlékeztet a használatát olyan egyszerű, hogy két óra alatt végződik
a munkálat. A palló nedves tárggyal feltörölhető, anélkül, hogy
elvonulna a fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénymáz,
sárgabarnát és malgombi. színt, mely akár csak az olaj
festék fölbe a pallót a egyenlő fényt is ad. Ezért egyaránt
alkalmazható régi vagy új padlóra. Teljesen beföd minden
foltot, a régi mázást s; van azután

tiszta fénymáz (színezetlen)
új padlóra és parketára mely csupán fényt ad. Különösen
parketára a fénymázát már be mázolt egy-zen új padlóra való.
Csak fényt ad, emeltyve nem fedi el a foltokat.
Postasomag, körülbelül 85 pengyészög mtr. (két körépa-
gya) szobára való: 5 frt. 30 kr., vagy 3 1/2 má. ke.
A közvetlen megrendelések minden városban, ahol
raktárak vannak, ide küldendők. Munkaműködők a postai
ekukon ingyen és bérmentve küldetnek. A vásárlásnál tessék
jól megválasztani a cégre s a gyári jegyre, mely ezt a több mint
1550 éve létező gyártmányt s; októ. le utánozzák és hamisítják,
s sokkal rosszabb, a gyakran a cölnek meg nem felelő minőség-
ben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.

9-4 Kapható Szarvason:
Nyácsik Soma utódánál.

Első magyar

gazdasági gépgyár részvénytársulat

ezelőtt: GROSSMANN ÉS RAUSCHENBACH

BUDAPESTEN, KÜLSŐ VACZI-UT 7.

Lóvonatu vasuti állomás. Az osztrak-magyar államvasut indőházától 10 percz távolságban.
A legkedvezőbb feltételek mellett pontosan és olcsón szállít magyar készítményű mindennemű gazdasági gépeket,
mint járgányos cséplőkészleteket, gabonarostakat s egyéb mezőgazdasági cikkeket és

gőzcséplőgépeket.

Különösen ajánlja szabad. szeges rendszerű, legújabb szerkezetű s legpontosabb kivitelű gőzcséplőgépeit.

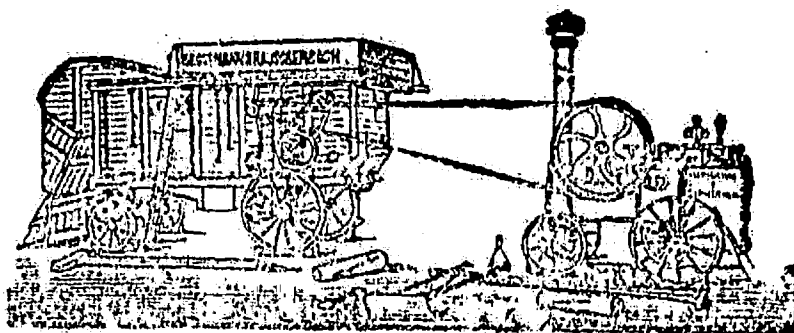
Teljes jótállás.

Legelőnyösebb berendezés.

3 1/2, 4 és 6 lóerejű mozgo-
nyokhoz és mozgonyokkal.

A magoknak legelőnyösebb
kicséplése, kitűnő

tisztítása és osztályozása
mellett.

Szén-fűtésnél kell 200—250

300—350 klgr. szén (faarany-
lag) 14 óra alatt.

Szalmafűtésnél kell 5—7 kéve

szalma 100 kieső kévéénél

Cséplési képesseg 5—7000,

9—10,000 közép nagyságú kéve
1 nap alatt.

Verőléczes gőzcséplőgépek vaszerkezettel

8-7

6, 8, 10 lóerejű fa-, szén-, szalmafűtési mozgonyokhoz s mozgonyokkal.